

مدیریت ضربات روحی از طریق معنویت گرایی

مورد مطالعه: بیمارستان، فوری، خصوصی خاتم الانبیاء (ص)

مجلس شورای اسلامی ایران
خاتم الانبیاء (ص)

مرکز
تحقیقات
علوم
عصب

وزارت
سلامت

سرشناسه	: کویبوند پیرحسین، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت ترسناک روحی از طریق معنویت‌گرایی مورد مطالعه: بیمارستان تخصصی خاتم‌الانبیاء (ص) / تألیف پیرحسین کویبوند، محمدعلی سرلک؛ [برای] مرکز تحقیقات علوم اعصاب و روان، بیمارستان تخصصی خاتم‌الانبیاء
مشخصات نشر	: تهران: غیر ماه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۰ ص:، جدول، نمودار
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۳-۲۶۱-۴-۱۸۵۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: فشار روانی کار -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع	: Job stress -- Management -- Iran -- Case studies
موضوع	: فشار روانی -- کنترل -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Stress management -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: فشار روانی -- کنترل
موضوع	: Stress management
شماره افزوده	: سرلک، محمدعلی، ۱۳۴۹ -
شماره افزوده	: بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی خاتم‌الانبیاء (ص)، مرکز تحقیقات علوم اعصاب و روان
رده بندی کنگره	: HF۵۵۲۸/۸۵/ک۸۸م۴ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۱۵۸۷۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۴۰۶۸۹

مدهیریت ضربات روح از طریق معنویت گرایی

مورد مطالعه: بیمارستان فوق تخصصی چشم الانبیا (ع)

تألیف: دکتر یرحسین کولیوند، دکتر محمدعلی سرلک

ناشر: میرماه

گرافیک جلد و متن: واحد گرافیک انتشارات میرماه

لیتوگرافی و چاپ: قائم چاپ جوربند

صحافی: افسین

نوبت و سال انتشار: نخست/ ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۵۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۳-۲۶۱-۴

تمام حقوق اثر برای مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفا محفوظ است.

خیابان ولیعصر - خیابان رشید یاسمی - بیمارستان فوق تخصصی چشم الانبیا (ع)

تلفن: ۸۸۸۸۴۰۴۰

انتشارات میرماه: تجریش، درالسیب، خیابان شهید رضایی، کوی شهید مرتضی عباسی، بلاک ۳، واحد ۲

تلفن: ۲۲۷۲۲۹۰۱-۲ و ۲۲۷۵۹۲۰۳-۴ فاکس: ۲۲۷۱۹۵۲۳

پیشگفتار

بر اساس نگرش سیستم طبیعی، در زمان وجود زنده‌ای است که مهم‌ترین هدف آن بقا است. هر موجود زنده‌ای در طول دوره حیات خود دچار ران‌ها و چالش‌هایی می‌شود اما سعی می‌کند با غلبه بر مسائل و چالش‌های موجود، به حیات خود ادامه دهد. زنده بردن سازمان، متأثر از زنده بودن نیروی انسانی آن است. سازمان‌ها و نیروی انسانی آن‌ها، در طول دوره حیات خود در معرض مصایب، بلایا، و ضربات مختلفی قرار دارند که به آن تروما یا ضربه روحی فردی و سازمانی گفته می‌شود. اگر آثار و پیامدهای ضربات روحی فردی و سازمانی به موقع مدیریت نشود، عملکرد سازمان دچار افت قابل ملاحظه‌ای خواهد شد. امروزه سازمان‌ها در تلاش‌اند تا با روش‌های مختلفی، ضربات روحی وارده را مدیریت نمایند. بر اساس آموزه‌های اسلامی، یکی از جدیدترین روش‌های مورد استفاده، کاهش ضربات روحی از طریق معنویت است. معنویت به معنای رابطه‌ای است که فرد با خالق خود (و واسطه‌های فیض الهی)، با خود، با هم‌نوع خود، با محیط زندگی خود برقرار می‌کند. در مواقع بروز بحران‌ها و ضربات روحی، افراد و سازمان‌ها با تقویت یک یا چند نوع از این ارتباطات سعی می‌کنند آثار و تبعات منفی این نوع بحران‌ها را به حداقل برسانند. امروزه بیمارستان‌ها یکی از مهم‌ترین مراکز در معرض ضربات روحی در دنیا قلمداد می‌شوند. کتاب حاضر که مبتنی بر تحقیقی میدانی است، به دنبال این است تا تأثیر معنویت‌گرایی بر مدیریت ضربات روحی را در بیمارستان فوق تخصصی خاتم‌الانبیاء^ع مشخص نماید.

مؤلفین

۱۳۹۵ شمسی

فهرست

فصل اول: مرور مفاهیم کلیدی ضربات روحی فردی و سازمانی.....	۱۱
.....مقدمه	۱۱
.....تعریف تروما از منظر پزشکی	۱۲
.....تعریف ضربات روحی یا تروما از منظر سازمانی	۱۲
.....ضربات، شوک‌ها و آسیب‌های قابل ورود به هریک از ارکان سازمان	۱۴
.....نتیجه‌گیری	۱۶
.....منابع و مأخذ	۱۶
فصل دوم: مفاهیم کلیدی معنویت‌گرایی.....	۱۷
.....مقدمه	۱۷
.....مفاهیم کلیدی سازمان‌ها و گرا	۲۰
.....اهمیت و مزایای سازمان‌های معنویت‌گرا در قرن بیست و یکم	۲۴
.....عوامل حیاتی موفقیت سازمان معنویت‌گرا	۲۹
.....عوامل گرایش به معنویت و راه‌های گرایش سازمان معنویت‌گرا	۳۱
.....چالش‌ها و آینده سازمان معنویت‌گرا	۴۰
.....بحث و نتیجه‌گیری	۴۲
.....منابع و مأخذ	۴۳
فصل سوم: مدل مفهومی تأثیر معنویت بر مدیریت ضربات روحی.....	۵۵
.....مقدمه	۵۵
.....مدل مفهومی تحقیق	۵۵
.....منابع و مأخذ	۵۷
فصل چهارم: روش تحقیق.....	۶۱
.....مقدمه	۶۱
.....نوع تحقیق	۶۲
.....روش تحقیق	۶۲
.....مدل مفهومی تحقیق	۶۲
.....فرضیات تحقیق	۶۳
.....جامعه آماری و حجم نمونه	۶۴
.....روش جمع‌آوری اطلاعات	۶۴
فصل پنجم: یافته‌های تحقیق.....	۶۹
.....مقدمه	۶۹
.....بخش اول: آمار توصیفی	۷۰
.....الف) ارتباط فرافردی (ارتباط با خدا و واسطه‌های فیض)	۷۰

۸۳	.....	ب) ارتباط درون فردی
۹۴	.....	ج) ارتباط بین فردی
۱۰۴	.....	د) ارتباط برون فردی
۱۱۱	.....	س) مدیریت ترومای سازمانی
۱۲۱	.....	مدل سازی آماری برای بررسی فرضیات تحقیق
۱۲۴	.....	مدل اندازه گیری متغیرهای مدل
۱۳۱	.....	مدل ساختاری تحقیق (آزمون فرضیات)
۱۳۹	.....	رتبه بندی متغیرها
۱۳۹	.....	بررسی برازش مدل تحقیق
۱۴۱	.....	فصل ششم: تحلیل داده ها و ارائه پیشنهادها
۱۴۱	.....	تحلیل نتایج
۱۴۲	.....	پیشنهادهای
۱۴۵	.....	منابع و مآخذ جامع